

«ДНІПРОВСЬКІ ПОРОГИ» — геологічний заказник загальнодержавного значення. Сучасний статус від 1974; охороняється від 1963. Підпорядк. Запоріж. міськраді. Включає пд. частину о-ва Хортиця, о-ви Байда та Дубовий, скелі серед Дніпра у нижньому б'єфі [Дніпрогесу](#): Стіг-1, Стіг-2, Стіг-3, Два Брати, Растьобін (охоронна зона шир. 50 м від урізу води навколо цих о-вів). Перебуває у віданні Запоріж. міськради. Площа 1383 га. Охороняються виходи на поверхню кристаліч. порід дніпров. комплексу архей. віку (2840–2640 млн рр.) на порожистій ділянці Дніпра, представлені гол. чином гранітами й гнейсами УЩ. У природ. комплексі заказника — урвисті бе-реги, наскельна рослинність, ділянки петрофіт. і справж. степів, залишки байрач. лісів і дніпров. плавнів. У заказнику налічується понад 1100 видів судин. рослин (серед них 105 — ендем.), мешкає понад 245 видів хребет. тварин. 8 рослин. угруповань занес. до Зеленої книги України; 17 видів рослин, 12 видів птахів і тварин, понад 30 видів без-

хребетних — до Червоної книги України. На тер. Д. п. досліджено десятки пам'яток, пов'язаних з історією Київ. Русі. На о-ві Байда — руїни фортеці, збуд. засновником першої Запороз. Січі Д. Вишневецьким (див. [Дніпрові пороги](#)). На одноймен. о-ві — «Хортиця» *Національний заповідник*. Має велике істор., наук., естет. та рекреаційне значення.

Рекомендована література

1. Геологические памятники Украины: Справочник-путеводитель. К., 1985;
2. Шелегеда В., Вилинов Ю. и др. Национальный природный парк «Дніпровська Лука». Каким ему быть? // Vita. 1999. № 7;
3. Заповідна Хортиця: Зб. праць співробітників заповідника. З., 2006.

[Л. І. Зеленська](#)

Бібліографічний опис:

Дніпровські пороги / Л. І. Зеленська // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2008. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-22207>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).